Lietas arhīva Nr. A42-01345-23/6
ECLI:LV:ADRJRIT:2023:1011.A420134523.11.S

Administratīvā rajona tiesa
Rīgas tiesu nams
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2023.gada 11.oktobrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese E.Apīne,

piedaloties pieteicējam /pers. A/,
atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes – Jūrmalas valstspilsētas administrācijas – pārstāvim /pers. B/,
trešās personas /pers. C/ pilnvarotajam pārstāvim zvērinātam advokātam Jurim Beikmanim,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu /pers. A/ pieteikumā par Jūrmalas Koku vērtēšanas komisijas 2022.gada 5.septembra lēmuma Nr.8.6-8.1/824 atzīšanu par prettiesisku, Jūrmalas valstspilsētas administrācijas faktiskās rīcības – izsniedzot koku fotofiksācijas – veikšanu un nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu – Jūrmalas valstspilsētas administrācijas atvainošanos.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Jūrmalas Koku vērtēšanas komisijas (turpmāk – Komisija) 2022.gada 5.septembra lēmumu Nr.8.6-8.1/824 (turpmāk – Lēmums) (*lietas 1.sējuma 115.lapa*) atļauts nocirst kokus būvniecībai, mazvērtīgus kokus, nokaltušus kokus /adrese/, pamatojoties uz Komisijas aktu Nr.1013/08/2022.

Ar Jūrmalas valstspilsētas administrācijas (turpmāk – atbildētāja vai Administrācija) 2022.gada 19.oktobra lēmumu Nr.1.1-39/22N-5640 atteikts izskatīt pēc būtības pieteicēja /pers. A/ Lēmuma apstrīdēšanas iesniegumu, nekonstatējot pieteicēja subjektīvās tiesības Lēmuma apstrīdēšanai.

[2] Pieteikumā lūgts atzīt Lēmumu par prettiesisku, izsniegt fotofiksācijas un atlīdzināt nemantisko kaitējumu, pamatojoties uz sekojošiem argumentiem.

[2.1] Administrācija neievēroja Informācijas atklātības likuma 14.pantā noteikto termiņu attiecībā uz informācijas sniegšanu vai sagatavošanu. Informācijas pieprasījums bija izpildīts nepilnīgi, ar ko apgrūtināja pieteicēja tiesības aizsargāt savu pozīciju tiesā un pierādīt zaudējumu esamību videi un pašvaldības budžetam. Ar savu bezdarbību atbildētāja veicināja situācijas pasliktināšanos teritorijā, jo tika iznīcinātas koku saknes, lai nebūtu iespējas pareizi novērtēt iespējamo kaitējumu dabai.

[2.2] Komisija nebija lemtspējīga, jo Komisijas apskates aktu parakstīja divas personas no pieciem Komisijas locekļiem. Atbilstoši Jūrmalas pilsētas domes 2012.gada 20.decembra nolikuma Nr.26 „Koku vērtēšanas komisijas nolikums" (turpmāk – Nolikums) 9.punktam Komisija ir lemtspējīga, ja tajā piedalās ne mazāk kā puse Komisijas locekļu.

[2.3] Atļauja pieprasīta arī divu koku ciršanai, kuri auga uz pašvaldības zemesgabala, kadastra Nr./kadastra numurs/, proti, uz ielas, līdz ar to Komisijai nebija tiesiska pamata izskatīt iesniegumu attiecībā uz koku (divas egles) ciršanu Dubultu prospekta sarkanajās līnijās.

[2.4] Zaudējumu atlīdzība 382,47 EUR apmērā aprēķināta tikai par vienu koku – melnalksnis D56cm, piemērojot koka atrašanās vietas koeficientu 0,8. Tomēr atbilstoši Jūrmalas valstspilsētas teritorijas plānojuma dokumentiem zemesgabals /adrese/, kad. Nr./kadastra numurs A/, atrodas pilsētas centrā, un attiecīgi zaudējumu atlīdzības aprēķināšanai visiem nocirstiem kokiem jāpiemēro koka atrašanās vietas koeficientu 2,0.

[2.5] Koku nociršanas iemesls atlikušiem kokiem (osis D36cm, liepa D44cm, zirgkastanis D44cm, egle D32cm, egle D40cm, egle D54cm un egle D70cm) neatbilda būvprojektā noteiktajam, un nezināmu iemeslu dēļ koki Lēmumā atzīmēti kā mazvērtīgi un nokaltuši koki. Tomēr dati no Google Maps nevar apstiprināt minēto apliecinājumu. Nekādu Komisijas datu ar koku attēliem nav.

[2.6] Četri koki (egle D32cm, egle D40cm, egle D54cm un egle D70cm) netraucēja būvprojekta realizācijai, tomēr tika iekļauti ciršanas plānā. Tādējādi, ar Komisijas rīcību ir nepamatoti pazemināta pilsētas apstādījumu sabiedriska vērtība.

[2.7] Atļaujot cirst divas egles Dubultu prospekta sarkanajās līnijās, pārkāptas arī 2012.gada 2.maija noteikumu Nr.309 „Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža" (turpmāk – Noteikumi) 17.punkta normas, kas nosaka, ka pirms šo noteikumu 13.punktā minētā lēmuma pieņemšanas pašvaldība rīko publisko apspriešanu, ja koku ciršana paredzēta pilsētas vai ciema teritorijā esošā publiski pieejamā valsts vai pašvaldības īpašumā esošā objektā.

[2.8] Paskaidrojumos tiesai (*lietas 1.sējuma 96.lapa*) pieteicējs norādījis sekojošus argumentus.

[2.8.1] Atbildētājas apgalvojumi par nokaltušiem kokiem nav pamatoti ar faktiem un objektīviem pierādījumiem.

[2.8.2] Spriedums administratīvajā lietā Nr.A420283219 un koka atrašanās vietas koeficienta (0,8) piemērošana pieteicēju apmierināja rezultatīvajā, bet ne motivācijas daļā, jo tajā laikā tiesas un pieteicēja rīcībā nebija pierādījumu Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas veidā, un īpašums /adrese/ pilnībā atbilst „pilsētas centra" pazīmēm un attiecīgi – koka atrašanās vietas koeficienta (2.0) piemērošanai.

[3] Paskaidrojumos tiesai (*lietas 1.sējuma 75.lapa*) atbildētāja pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu, norādot sekojošus argumentus.

[3.1] Atbildētājas ieskatā pieteicēja atsaukšanās uz vides aizsardzības interesi ir formāla un maznozīmīga, un pieteicēja patiesā interese nav vērsta uz vides aizsardzību, bet gan kādu citu, vien pieteicējam zināmu mērķu sasniegšanu, līdz ar to atbildētājas ieskatā saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 282.panta 2.punktu tiesvedība lietā būtu izbeidzama.

[3.2] Saņemot trešās personas iesniegumu ar lūgumu izsniegt koku ciršanas atļauju astoņu koku nociršanai, Komisija 2022.gada 25.augustā apsekoja nekustamo īpašumu /adrese/, un konstatēja, ka no astoņiem kokiem septiņi koki ir vērtējami kā mazvērtīgi un/ vai nokaltuši koki, savukārt viens

koks (melnalksnis) ir vērtējams kā ainaviski vērtīgs koks, attiecīgi septiņi koki tika novērtēti kā III kategorijas koki un viens (melnalksnis) tika novērtēts kā II kategorijas koks. Ievērojot apstākli, ka divi koki (melnalksnis un egle) bija sasnieguši Noteikumu 1.pielikumā noteikto apkārtmēru, Komisija lūdza Dabas aizsardzības pārvaldes atzinumu, ar kuru pārvalde atzina, ka koku nociršana nav pretrunā dabas aizsardzības normatīvajiem aktiem, līdz ar to Komisija izsniedza koku ciršanas atļauju.

[3.3] Ievērojot apstākli, ka uz pašvaldībai esošā zemesgabala divi koki bija nokaltuši un uzskatāmi par tādiem, kuru augtspēja ir pilnīgi vai daļēji zudusi, tad saskaņā ar Noteikumu 17.punktu šādu nokaltušu koku ciršanai nav nepieciešams veikt publisko apspriešanu.

[3.4] Jūrmalas domes 2021.gada 29.jūlija saistošo noteikumu Nr.31 „Par koku ciršanu ārpus meža un apstādījumu aizsardzību Jūrmalas valstspilsētā" (turpmāk – Saistošie noteikumi) 12.punktā noteikts, ka zaudējuma atlīdzība tiek noteikta tikai par I un II kategorijas koku ciršanu, zaudējumu atlīdzība par III kategorijas koku netiek aprēķināta. Turklāt arī Noteikumu 25.2.apakšpunktā noteikts, ka zaudējumu atlīdzība netiek noteikta nokaltušu koku ciršanai, līdz ar to par III kategorijas kokiem, kuriem tika izsniegta koku ciršanas atļauja, netika aprēķināta zaudējumu atlīdzība par videi nodarīto kaitējumu. Iestāde analoģiski rīkojusies arī attiecībā pret pieteicēju.

[3.5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 1.jūnija spriedumu lietā Nr.A420283219 tiesa apmierināja pieteicēja pieteikumu, atzīstot, ka Jūrmalas valstspilsētas administratīvajā teritorijā nav noteikts teritorijas iedalījums (vecpilsēta, pilsētas centrs, pārējā pilsētas daļa utt.), līdz ar to ir piemērojams mazākais koka atrašanās vietas koeficients – 0,8.

[3.6] Administrācija pilnībā izpildījusi pieteicēja informācijas pieprasījumu un izsniegusi visu iestādes rīcībā esošo informāciju, ko arī pats pieteicējs iesniedzis tiesā. Pieteicējam vairākkārt norādīts, ka iestādei nav iespējams izsniegt informāciju, kuras nav iestādes rīcībā.

[3.7] Papildus paskaidrojumos (*lietas 1.sējuma 141.lapa*) atbildētāja norādījusi, ka koku ciršanai gan mežā, gan ārpus meža var būt vairāki iemesli un viens no iemesliem koka nociršanai var būt arī būvniecība (ar attiecīgu koka nociršanas koeficientu 1,5). Situācijā, ja būvniecības iecere potenciāli var ietekmēt esošo koku stāvokli dabā, būvniecības ieceres akceptam ir nepieciešams Komisijas saskaņojums, līdz ar to Komisija sākotnēji apseko nekustamo īpašumu un izvērtē stāvokli dabā un plānoto būvniecības ieceri, pirmšķietami novērtējot arī to, vai ir pieļaujama kādu koku nociršana. Ja būvniecības iecere tiek saskaņota un akceptēta, tad būvniecības ierosinātājs vēršas Komisijā ar lūgumu izsniegt koku ciršanas atļauju.

[4] Paskaidrojumos tiesai (*lietas 2.sējuma 42.lapa*) trešā persona /pers. C/ pieteikumu uzskata par nepamatotu un lūdz izbeigt tiesvedību, argumentējot, ka pieteicēja pieteikuma mērķis varētu nebūt vides aizsardzība un tam nepiemīt citas subjektīvās tiesības apstrīdēt Lēmumu.

[4.1] Būvniecības un koku ciršanas atļaujas saņemšanas procesā trešā persona ievērojuši normatīvo aktu prasības un realizējuši būvniecības ieceri, kuras ietvaros saskaņā ar Lēmumu nocirsti 8 koki. Stāvlaukums /adrese/ 2022.gada 12.decembrī pieņemts ekspluatācijā.

[4.2] Pat ja tiesa ciršanas atļauju atzītu par prettiesisku, trešajai personai nevar tik radītas nelabvēlīgas sekas un pie jaunajiem apstākļiem nevar uzlikt par pienākumu atlīdzināt no jauna aprēķinātu zaudējumu apmēru.

[4.3] Ievērojot Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 1.jūnija spriedumu lietā Nr.A420283219, Komisijai nebija un nav nekāda tiesiska pamata zaudējumu atlīdzības aprēķināšanai visiem nocirstiem kokiem piemērot koka atrašanās vietas koeficientu 2,0, kā norādīts pieteikumā.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs prasījumu uzturēja, bet atbildētājas pārstāvis pieteikumu neatzina, atsaucoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādīto pamatojumu. Trešās personas pārstāvis pauda viedokli, ka pieteikums nav pamatots.

Motīvu daļa

[6] Ar Lēmumu trešajai personai atļauta koku ciršana /adrese/, pret ko iebilst pieteicējs, atsaucoties uz tiesību normu un procedūras pārkāpumiem, saskatot atbildētājas prettiesisku rīcību, kuras rezultātā samazināta Jūrmalas valstspilsētas apstādījumu sabiedriskā vērtība.

Līdz ar to tiesai veicama pārbaude pār trešajai personai izdota administratīvā akta tiesiskumu.

Atbildētāja un trešā persona neatzīst par pamatotiem pieteicēja iebildumus, kā arī norāda uz pieteicēja subjektīvo tiesību neesību, tostarp atsaucoties uz pieteicējam izsniegtajām ciršanas atļaujām *(lietas 1.sējums, 78.-80.lapa),* gan pieteicēja prettiesisku rīcību, veicot koku ciršanas darbus savā īpašumā, un saskatot pieteikuma iesniegšanā citus mērķus, nekā vides aizsardzības interesi. Tomēr Administratīvā rajona tiesa norāda, ka pieteicēja subjektīvo tiesību jautājumā apsvērumus šajā lietā ir paudusi jau Augstākā tiesa savā 2023.gada 22.februāra lēmumā Nr.SKA-453/2023 *(lietas 1.sējums, 63.-66.lapa)*, līdz ar ko prasījums, ko pieteicis šajā lietā pieteicējs, ir ticis atzīts kā saistīts ar potenciāla vides apdraudējuma novēršanu, pret ko pieteicējam kā sabiedrības loceklim ir tiesības iebilst. Lai arī nevar noliegt, ka vispārīgi pieteikuma iesniegšanas pamatā personām var būt arī citas intereses, tostarp, saistītas tikai ar savu personisko mērķu sasniegšanu, vairāku interešu līdzpastāvēšana ir iespējama un tiek pieļauta. Konkrētajos apstākļos un pieteicēja argumentu kontekstā nav pamata acīmredzamam secinājumam, ka atsaukšanās uz vides tiesībām ir tik formāla, ka būtu pamats tiesvedības izbeigšanai, līdz ar to apmierināt atbildētājas un trešās personas lūgumu par tiesvedības izbeigšanu tiesa nesaskata par pamatotu.

[7] Lietā nav strīda par atbildētājas kompetenci, izsniegt koku ciršanas atļauju saskaņā ar Noteikumu un Saistošo noteikumu prasībām, ko saskaņā ar Nolikumu realizē Komisija, un Saistošo noteikumu 9.punkts apstiprina, ka "iesniegumus par koku ciršanu un koku vainagošanu izskata Jūrmalas Koku vērtēšanas komisija (turpmāk – Komisija). Komisija veic koku apskati dabā, noformējot apstādījumu apskates aktu, izskata iesniegumu par koku ciršanu un pieņem lēmumu par atļaujas izsniegšanu koku ciršanai, vainagošanai, vai sniedz pamatotu rakstisku atteikumu".

Tomēr pieteicējs iebilst pret to, ka Komisijas lēmums pieņemts neatbilstošā procedūrā un koku ciršana atļauta bez pamata.

Koku ciršanas atļauja trešajai personai ir izsniegta 2022.gada 5.septembrī un piešķir tiesības nocirst astoņus kokus – 1 melnalksni ar diametru 56 cm, 1 osi ar diametru 36 cm, 1 liepu ar diametru 44 cm, 1 zirgkastaņu ar diametru 44 cm un 4 egles ar diametriem 32, 40, 54, 70 cm *(lietas 1.sējums, 115.lapa),* kokus identificējot topogrāfiskajā plānā *(lietas 1.sējums, 116.lapa).* Kā atļaujā norādīts, tā atļauj nocirst "kokus būvniecībai, mazvērtīgus kokus, nokaltušus kokus", pret ko iebilst pieteicējs, uzskatot, ka koki ir bijuši veseli un dzīvotspējīgi, kas izriet no pieteicēja novērtējuma un iesniegtajiem pierādījumiem *(lietas 2.sējums, 30.-33.lapa)*.

Tātad tiesai ir veicama pārbaude pār lietā pieņemto lēmumu un procesa dalībnieku argumentu pamatotību. Cita starpā jāuzsver, ka lietā tiek izskatīts prasījums par administratīvā akta tiesiskumu, kas nozīmē, ka tiesa pārbauda to pamatojumu, kas ietverts administratīvajā aktā, bet iestādei ir jāpierāda tie apstākļi, uz kuriem tā atsaucas.

Minēto apstākļu kontekstā tiesa saskata par nepieciešamu norādīt, ka tās vērtējumā atbildētāja nav godprātīgi un profesionāli realizējusi pierādīšanas un paskaidrojumu sniegšanas pienākumu tiesā, jo, kā redzams no administratīvā procesa virzības iestādē, tad ar Administrācijas lēmumu pieteicēja iesniegums nav izskatīts pēc būtības, proti, augstākas iestādes realizēta Lēmuma tiesiskuma pārbaude nav veikta, kā arī vēlākajos paskaidrojumos akcents likts uz pieteicēja rīcību citos procesos, nevis uzskatāmi uz skaidri novērtēti apstākļi, kas attiecināmi uz konkrēto Lēmumu un konkrētajā teritorijā nocērtamo koku nociršanas pamatojumu. Vēl jo vairāk tamdēļ, ka pieteicējs tieši iebilst pret to, ka koki nocirsti bez pamatojuma, kā arī akcentē komisijas kompetences trūkumu, jo īpaši – 2022.gada 25.augusta apsekojuma laikā, turpretī atbildētājas 2023.gada 31.marta paskaidrojums

par koku nociršanas pamatojumu norāda, ka "no trešās personas norādītajiem astoņiem kokiem septiņi koki ir vērtējami kā mazvērtīgi un/vai nokaltuši koki, savukārt viens koks (melnalksnis) tika novērtēts kā II kategorijas koks" *(lietas 1.sējums, 76.lapa)*. Arī 2023.gada 11.maija paskaidrojums ir vispārīgs, cita starpā atkārtojot koku nociršanas pamatojumu tādu kā "apsekošanas laikā tika konstatēti seši nokaltuši un/vai kalstoši koki, kuri bojā pilsētas ainavu" *(lietas 1.sējums, 141.lapa)* un nesniedz atbildi uz to, kuri konkrēti koki bija nokaltuši, kuri konkrēti koki bija kalstoši, kādā apmērā un kāds ir pamats koku klasifikācijai, ko Komisija ir izvēlējusies, proti, arī nav skaidras, no dokumentiem izrietošas ziņas, vai koki bija mazvērtīgi un arī kalstoši/nokaltuši vai tomēr tikai mazvērtīgi? Lai arī attiecībā uz pašvaldības zemes gabalā esošo koku stāvokli paskaidrojumā atbildētāja norāda, ka [šie] "divi koki bija nokaltuši un attiecīgi uzskatāmi par tādiem, kuru augtspēja ir pilnīgi vai daļēji zudusi" *(lietas 1.sējums, 76.lapa, otrā lapas puse)*, ar citiem pierādījumiem kā vien ar atbildētājas skaidrojumu minētais no atbildētājas puses nav apstiprināts.

Cita starpā norādāms, ka arī publiski pieejamā atbildētājas mājas lapā, iepazīstoties ar publicētajām ziņām par izsniegtajām ciršanas atļaujām, joprojām ir saskatāms, ka viss pamatojums tiek norādīts vienkopus, neatkarīgi no koku skaita *(sk. https://www.jurmala.lv/lv/izsniegtas-koku-cirsanas-atlaujas)*, taču tiesas ieskatā vismaz administratīvās lietas materiālos šai informācijai ir jābūt atspoguļotai konkrēti arī tad, ja tehniski to nav iespējams realizēt šādās publikācijās.

Tiesas vērtējumā arī šāda nekonkrētība ir viens no iemesliem, kas dod pamatu sabiedrības locekļiem apšaubīt lēmumu pieņemšanas pamatotību un pareizību ne tikai vides lietās, bet arī citos jautājumos. Ja atbilstoši labai pārvaldībai atbildētāja būtu skaidri identificējusi katra nocērtamā koka stāvokli ar pamatojumu nociršanas nepieciešamībai, ne tikai pieteicējam, bet arī ikvienam sabiedrības loceklim un tiesai būtu iespējams šos faktus detalizēti un vispusīgi pārbaudīt, tomēr tas nav ticis darīts, tāpēc tiesas vērtējumam ir pakļauts Lēmumā norādītais pamatojums, ka atļauts nocirst "kokus būvniecībai, mazvērtīgus kokus, nokaltušus kokus" *(lietas 1.sējums, 115.lapa)*, kā nekonkrēts un attiecināms uz visu ciršanas pamatojumu, kas, lai arī nav tiesiski pareizi, citādi nav risināms, jo tiesa jau norādīja, ka administratīvā akta tiesiskuma pārbaudē tā nemeklē jaunu pamatojumu, bet tai ir pienākums aprobežoties ar iestādes norādīto.

[8] Noteikumu 4.1.apakšpunkts noteic, ka "attiecīgās zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam nepieciešama pašvaldības atļauja koku ciršanai ārpus meža, ja kokus cērt pilsētas un ciema teritorijā". Tā kā lietā nav strīda, ka trešās personas īpašums atrodas pilsētas teritorijā, tad attiecīgi trešā persona ir vērsusies ar iesniegumu pie atbildētājas un saskaņā ar Saistošo noteikumu 9.punktu tas ticis izskatīts, pieņemot trešajai personai labvēlīgu lēmumu.

Lietā nav strīda, ka trešās personas pārstāvis sākotnēji ir vērsies Komisijā ar lūgumu izsniegt koku ciršanas atļauju diviem lapu kokiem, lai īpašumā izveidotu stāvlaukumu *(lietas 1.sējums, 104.-110.lapa)* trešajai personai piederošajā īpašumā *(lietas 1.sējums, 106.lapa)*.

Minēto apstiprina gan procesa dalībnieku paskaidrojumi, gan arī lietas materiāli, tostarp, trešās personas būvniecības iecere, kuras ietvaros pastāvēja tieša nepieciešamība nocirst divus kokus *(lietas 1.sējums, 112.lapa),* pārējos sākotnēji saglabājot. Arī topogrāfijas apzīmējumi atklāj, ka trešās personas koku ciršanas pirmais pieteikums, kas pamatots ar būvniecības nepieciešamību un attiecīgo regulējumu, ir bijis saistīts ar divu koku izciršanu.

Taču lietā arī nav strīda, ka pēc Komisijas rekomendācijas izcērtamo koku skaits īpašumā ir palielināts, atļaujā ietverot arī citus trešās personas īpašumā esošos kokus un divus kokus, kas atrodas Dubultu prospekta sarkanajās līnijās. To apstiprina gan atbildētāja, gan trešā persona, kā arī ieceres dokumentācijā ir identificēti koki, kurus "ieteicams nocirst" *(lietas 1.sējums, 113.lapa)* un uz to jau 2022.gada 17.jūnijā ir norādījusi komisijas pārstāve trešajai personai *(lietas 1.sējums, 133.-134.lapa, 146.lapa)*.

Attiecīgi trešā persona ir mainījusi iesnieguma koku nociršanai saturu un norādījusi, ka koku nociršanas nepieciešamība ir būvniecības iecere *(lietas 1.sējums, 151.lapa)* un iesniegums satur lūgumu atļaut izcirst 4 lapu kokus un 4 skuju kokus (kopā astoņus), par ko rezultātā izsniegta atļauja.

Iepazīstoties ar būvniecības ieceri, tostarp, tiesai salīdzinot iesniegtos pierādījumus ar Būvniecības informācijas sistēmā esošajiem, apstiprinās, ka būvniecības iecere, ko virzījusi trešā persona, aptver ziņas par 8 kokiem, proti, tātad visu astoņu koku nociršanas pamatojums cita starpā ir arī būvniecība, neatkarīgi no tā, ka tieši stāvlaukuma izbūves vietā atradās divi koki *(lietas 1.sējums, 156.lapa),* tomēr stāvlaukums kā inženierbūve un jebkura būve un būvniecības procesa kopums nav tikai tie zemes gabala kvadrātmetri, kas tieši pakļauti apbūvei, jo būvniecības veicējs un publisko iestāžu kontroles institūcijas vienlaikus atbild arī par jaunās būvniecības objekta iekļaušanos (pilsēt)vidē, un harmonisku teritorijas attīstību, kā arī būvniecības drošības prasību ievērošanu. Tamdēļ to, ka trešās personas būvniecības iecere aptver 8 koku nociršanu un pārējo koku saglabāšanu, apstiprina gan ieceres skaidrojošajā aprakstā norādītais *(lietas 1.sējums, 206.lapa),* gan arī labiekārtojuma un vertikālā plānojuma dokumentācija un Ģenplāns, uz ko atsaucas arī pati būvniecības ieceres virzītāja, kurā skaidri norādīts katrs izcērtamais koks *(lietas 1.sējums, 216.lapa)*, un minētais nav pretrunā ar tiesību normām, kā vienu no šo koku nociršanas iemesliem norādot būvniecību.

Tamdēļ atbildētājas paskaidrojums par to, ka ciršana saskaņota būvniecības ieceres virzīšanas ietvaros, ir pareiza un saskan ar lietā esošajiem pierādījumiem. Cita starpā un attiecībā uz Komisijas kompetenci, tostarp, 2022.gada 25.augusta apsekošanā, tiesa šajā sprieduma punktā pārbaudīto apstākļu vērtējumā saskata par nepieciešamu izcelt, ka trešās personas būvniecības iecere saskaņota Būvniecības informācijas sistēmā 2022.gada 8.jūlijā, kas apstiprinās ar tiesas ieskatīšanos šajā sistēmā un atbildētājas paskaidrojumu, un tā pielikumu ar Ekrānšāviņu no Būvniecības informācijas sistēmas *(lietas 1.sējums, 147.lapa)*. No šiem faktiem izriet, ka koku nociršana saskaņota jau būvniecības procesā un pēc pirmās apsekošanas, kuras lēmums arī tad jāvērtē kā Komisijas akcepts.

Šāds secinājums tiesas ieskatā izriet arī no Noteikumu 7.punkta interpretācijas un anotācijas, jo, lai arī Noteikumu 7.punkts, kas noteic – "ja koku ciršana nepieciešama būvniecībai un būvprojekta minimālajā sastāvā ir norādīti izcērtamie koki vai izcērtamo koku apjoms, būvvaldes izsniegtā būvatļauja uzskatāma arī par būvniecības dokumentācijā minēto koku ciršanas atļauju, izņemot šo noteikumu 9. punktā minētos gadījumus. Koku ciršanu atļauts uzsākt, ja būvatļaujā ir izdarīta atzīme par tajā ietverto projektēšanas nosacījumu izpildi", tieši uz konkrēto situāciju nav attiecināms (trešās personas iecere tiek realizēta paskaidrojumu raksta procedūrā, nevis būvatļaujas saņemšanas procedūrā, balstoties uz būvprojektu minimālajā sastāvā), anotācija norāda, "ja koki tiek cirsti būvniecības vai derīgo izrakteņu ieguves procesā, koku ciršanas nepieciešamība jau tiek izvērtēta, pirms izsniedz atļauju būvniecībai vai derīgo izrakteņu ieguvei, tāpēc nav nepieciešams izsniegt vēl otru atļauju koku ciršanai. Ir neloģiski aizliegt būvniecības vai derīgo izrakteņu ieguves procesā nocērtamo koku nociršanu pēc būvatļaujas vai derīgo izrakteņu ieguves atļaujas saņemšanas" *(sk.anotācijas 2.punktu)*, proti, minētais ir papildus norāde uz to, ka koku ciršanas iespējamība ir jāizvērtē pirms būvniecības ieceres akcepta, jo tiesiskai kārtībai neatbilst tas, ja personai bez izvērtējuma tiek izsniegta būvniecības atļauja, pēc kuras tiek izskatīts jautājums par koku ciršanu ar pretēju rezultātu, kas būvniecību liedz.

Tamdēļ tiesas vērtējumā faktiski jau 2022.gada 8.jūlijā un pirmās apsekošanas laikā, lai arī ar rekomendējošu raksturu, Komisija ir lēmusi par astoņu koku ciršanu un saņemtais būvniecības ieceres akcepts apstiprina pozitīvu rezultātu. Savukārt ciršanas atļauja šajā gadījumā primāri saistāma ar nepieciešamību noteikt videi nodarītā zaudējuma apmēru un saņemt attiecīgu kompensāciju tieši pirms ciršanas darbu izpildes. Minētais gan nevar tikt tieši attiecināts uz kokiem, kuriem bija nepieciešams arī Dabas aizsardzības pārvaldes atzinums, taču tāds lietā ir saņemts pirms ciršanas atļaujas izsniegšanas.

Kā liecina lietā esošie pierādījumi un Komisijas ziņas par nocērtamo koku sugām un apkārtmēru *(lietas 1.sējums, 164.lapa)*, tad saskaņā ar Noteikumu 19.punktu Dabas aizsardzības pārvaldes atļauja bija jāsaņem divu koku nociršanai (melnalksnis un egle), proti, minētā tiesību norma noteic, ka "šo noteikumu 4.2. un 4.11.apakšpunktā minētajā gadījumā pašvaldība atļauju koku ciršanai ārpus meža izsniedz pēc Dabas aizsardzības pārvaldes

atzinuma saņemšanas. Dabas aizsardzības pārvalde atzinumu sniedz 10 darbdienu laikā pēc pašvaldības pieprasījuma saņemšanas".

Komisija ir veikusi saskaņojuma iegūšanu no Dabas aizsardzības pārvaldes, ievērojot Noteikumu 19.punkta prasības *(lietas 1.sējums, 164.-165.lapa),* un šāda rīcība no tiesas puses tiek atzīta par pareizu un tiesisku.

Dabas aizsardzības pārvalde 2022.gada 1.septembrī ir sniegusi atzinumu par trešās personas īpašumā esošo koku (egles un melnalkšņa) ciršanu, kurā norādīts, ka abu koku nociršana nav pretrunā ar dabas aizsardzības normatīvajiem aktiem *(lietas 1.sējums, 161.lapa),* proti, šo koku ciršana ir saskaņota, un tas nozīmē, ka arī Komisijai lietas apstākļu kontekstā nebija pamata pēc tam neizsniegt atļauju arī melnalkšņa un egles nociršanai.

Pieteicējs saskata prettiesiskumu tajā, ka Komisija pēc pirmās iesnieguma redakcijas saņemšanas nepamatoti palielināja izcērtamo (veselu un augtspējīgu) koku skaitu, iekļāva trešās personas ciršanas atļaujā kokus, kuru ciršanas kārtība noteikta Noteikumu 17.punktā un nebija realizējama bez sabiedrības līdzdalības, kā arī 2022.gada 25.augustā tā nebija lemttiesīga.

Tiesai minētie apstākļi ir pārbaudāmi kontekstā ar to ietekmi uz Lēmuma tiesiskumu.

[9] Tiesas vērtējumā vispirms norādāms, ka pieteicēja iebildumi, kas skar Komisijas iniciatīvu papildus koku nociršanā, ir nepamatoti, un šāda Komisijas rīcība ne tikai nav atzīstama par prettiesisku, bet gan realizēta saskaņā ar labu pārvaldību.

Nolikuma 18.6.punkts noteic, ka Komisijai ir tiesības "kontrolēt apstādījumu teritorijas, neatkarīgi no to piederības un īpašuma formas", un minētais tiesas ieskatā ir saprotams arī tādējādi, ka Komisija var neaprobežoties tikai ar ciršanai pakļauto koku novērtējumu, bet saskaņā ar savām zināšanām un pieredzi novērtēt arī citus konkrētajā teritorijā augošos kokus apsekošanas laikā. Turklāt tas arī no Komisijas būtu sagaidāms, ka, identificējot koka tādu stāvokli, kas tuvākā vai tālākā laikā var radīt apdraudējumu īpašumam vai kādas personas veselībai/dzīvībai, Komisijas locekļiem būtu jāizrāda iniciatīva un jārekomendē tā nociršana, jo koku ciršana nav tikai īpašnieka gribas realizācija īpašumu izmantot veidā, lai no tā gūtu maksimālu peļņu (piemēram, ar būvniecības ieceres realizāciju pēc iespējas plašākā apbūves laukumā), bet gan atbilstoši tiesību normu tvērumam un Augstākās tiesas atziņām koks kā vides elements ir visas sabiedrības vērtība un kalpo vides aizsardzībai, dzīves kvalitātes uzlabošanai. No tā savukārt izriet personu pienākums rūpēties par šo vides elementu stāvokli, kas, piemēram, ārpus pilsētu teritorijām var tikt realizēts kā sanitārā cirte, bet saskaņā ar Noteikumiem pilsētu teritorijās arī kā atsevišķu koku ciršana.

Turklāt šajā jautājumā norādāms, ka tieši trešā persona sekoja Komisijas rekomendācijām, proti, tā bija trešās personas izvēle cirst konkrētos kokus tagad vai gaidīt to dzīvotspējas zudumu, mainot savu sākotnējo iesniegumu, un tiesa nesaskata pamatu pieteicēja iebildumiem par to, ka šāda Komisijas rīcība būtu prettiesiska. Arī akts par piespiedu koku ciršanu, ja trešā persona tam kategoriski nepiekristu, nav ticis izdots, līdz ar to prettiesiskums šajā aspektā ir pieteicēja subjektīvs redzējums.

Papildus norādāms, ka, lai arī sākotnēji trešās personas iesniegums, būvniecības iecere un tai sagatavotais Paskaidrojuma raksts, īpašumā /adrese/ *(lietas 1.sējums, 148.-150.lapa)* un būvniecības lietas dokumentācija *(lietas 1.sējums, 167.-249.lapa),* liecina, ka bija iecerēts izvietot stāvlaukumu un tā vajadzībām tad arī pieteikta divu koku ciršana, saskaņā ar racionāliem apsvērumiem un loģikas likumiem ir sagaidāms, ka neviena persona neveiks papildu ieguldījumus būvniecībā un necirtīs kokus bez nepieciešamības, kas nozīmē, ka arī Komisijas paustie apsvērumi trešajai personai bija pietiekami nozīmīgi, lai tā izlemtu mainīt iesnieguma saturu. Vienlaikus arī nav indikāciju un jebkādu pierādījumu, ka atļaujas izsniegšana vairāku koku nociršanai būtu tikai trešās personas interesēs, ko pēc pašiniciatīvas realizējusi Komisija. Tamdēļ tiesai ir pamats izdarīt secinājumu, ka papildus koku nociršana ir realizēta arī būvniecības objekta, sabiedrības un vides aizsardzības interesēs, kad pēc Komisijas ieteikuma par nocērtamo koku skaita palielināšanu, trešā persona ir sagatavojusi jaunu iesniegumu *(lietas 1.sējums, 151.-156.lapa),* kas izskatīts tiesību normās noteiktā kārtībā. Tiesas ieskatā nav papildus jāpierāda tas, ka koka dzīvotspējas zudums (pilnībā vai daļēji) var būt par iemeslu tā krišanai un apkārtnes apdraudējumam, tostarp, rada arī ietekmi uz vides ainavu, uz ko norādījusi atbildētāja.

Tamdēļ pieteicēja iebildumi par to, ka Komisija realizējusi prettiesisku iniciatīvu, nav pamatoti.

[10] Pieteicējs norādījis uz Komisijas kvoruma trūkumu, sastādot 2022.gada 25.augusta aktu, un šo iebildumu attiecībā uz lēmuma pieņemšanu tiesa vērtē kā pamatotu, taču vienlaikus tiesa jau norādīja, ka Komisijas atļauja koku ciršanai faktiski ir dota pirmās apsekošanas laikā, pēc kuras sekojusi būvniecības ieceres saskaņošana, bet 2022.gada 25.augusta apsekojums vairāk ir vērtējams kā Komisijas atkārtoti veikta pārbaude pār nocērtamajiem kokiem, to pareizas kompensācijas noteikšanas nolūkos.

Savukārt, ja Komisija uzskata, ka tā lēmumu ir pieņēmusi arī 2022.gada 25.augustā, tad šāds lēmums, kā pareizi norāda pieteicējs, nav spēkā esošs, jo Nolikuma 7.punkts nosaka, ka iesniegumus Komisija izskata izbraukuma sēdēs, kurās saskaņā ar 8.punktu "pieņem lēmumu un noformē apskates aktu". Turklāt Nolikuma 9.punkts noteic, ka "Komisija ir lemtspējīga, ja tajā piedalās ne mazāk kā puse Komisijas locekļu", bet 10.punkts, ka "Komisijas lēmums ir pieņemts, ja par to nobalsojuši ne mazāk kā puse Komisijas locekļu, apliecinot to ar saviem parakstiem apskates aktā. Ja balsis sadalās līdzīgi, izšķirošā ir Komisijas priekšsēdētāja balss".

Pirmais Komisijas apsekošanas akts, kuram tiesa jau deva savu vērtējumu kā faktiskam būvniecības ieceres un līdz ar to arī koku nociršanas akceptam, sastādīts 2022.gada 16.jūnijā, norādot, ka 2 koku izciršana ir saskaņota, bet piezīmēs norādot, ka "ieteicams nocirst papildu 6 mazvērtīgus kokus" *(lietas 1.sējums, 143.lapa).* Komisijas koku apsekojuma apstiprinājums izriet arī no sarakstes ar trešo personu, kur elektroniskā pasta vēstulē ir darīts zināms, ka egles ar diametru 70 cm un melnalkšņa nociršanai ir saņemama Dabas pārvaldes atļauja *(lietas 1.sējums, 135.lapa).*

Minēto aktu ir parakstījušas trīs personas, tostarp, Komisijas priekšsēdētājs. Kā liecina Jūrmalas pilsētas domes 2021.gada 13.augusta lēmuma Nr.354 "Par koku vērtēšanas komisiju" *(sk. https://dokumenti.jurmala.lv/docs/l21/l/l210354.htm, spēkā Lēmuma pieņemšanas laikā),* tad Komisijā kopskaitā ir sešas personas, kas nozīmē, ka 2022.gada 16.jūnijā Komisija bija tiesīga atļaut kokus cirst un rekomendēt tos cirst.

Pieteicējs tiesas sēdē pauda apsvērumus par dokumenta viltojumu, taču tiesa, veicot izvaicāšanu un izvērtējot dokumentu, nekonstatē, ka ar dažādiem rokrakstiem veiktie pieraksti ir pamats uzskatīt, ka kaut kas ticis viltots. Pirmkārt, tiesa jau norādīja, ka nav strīda, ka Komisija ieteica papildus kokus nocirst, un to tiesa jau ir izvērtējusi, otrkārt, Komisija apsekošanu veic īpašuma teritorijā, koku augšanas vietā, kur, iespējams, nav apstākļu, lai ieraksti dokumentos būtu izpildīti augstvērtīgā kvalitātē, bet dažādas pildspalvas vai rokraksti neapstiprina pieņēmumu par viltojumu.

Savukārt otra apsekošana ir veikta 2022.gada 25.augustā *(lietas 1.sējums, 158.lapa),* un pieteicējs saskata šo apsekošanu par prettiesisku, jo komisijas priekšsēdētājs apsekošanā nav piedalījies.

Tiesa jau norādīja, ka no lēmuma pieņemšanas viedokļa tā piekrīt pieteicējam par kvoruma trūkumu lēmuma pieņemšanai (atļaut koku ciršanai), taču vienlaikus tās vērtējumā otrā apsekošana attiecināma uz koku atkārtotu identificēšanu, uzskaiti un novērtēšanu zaudējumu aprēķināšanai, jo faktiski Komisijas atļauja jau ir tikusi dota un otrajā reizē ir ticis sastādīts akts par koku ciršanu/vainagu veidošanu *(lietas 1.sējums, 158.lapa),* kur apsekošanas laikā ir identificēti visi nociršanai paredzētie 8 koki pēc sugām un skaita *(skat. akta tabulu).* Savukārt, fakta fiksēšanai ir pietiekamas arī divas personas, un tiesas ieskatā šajā situācijā nav pamata atzīt, ka Komisijas atļauja ir spēkā neesoša.

Tomēr tiesa šajā kopvērtējumā atkārtoti secina, ka šāda atbildētājas izveidotās Komisijas darba kvalitāte liecina par juridiskās profesionalitātes trūkumu un nesekošanu administratīvā procesa un valsts pārvaldes pamatprincipiem, jo tiesas ieskatā būtu bijis vismaz vēlams, lai Komisijas pieņemtie lēmumi ir skaidri, saprotami, dokumentu secība vai sastādīšanas nepieciešamība saredzama ikvienai personai, sabiedrības loceklim, lai būtu saprotams

katra dokumenta statuss (darba dokuments, projekts vai Komisijas noslēdzošā lēmuma rezultāts). Ar to tiesa norāda, ka arī tad, ja lēmumus pieņem speciālisti savā nozarē (vide, mežsaimniecība, kultūrvēsturiskais mantojums) un no speciālo zināšanu viedokļa viss ir pašsaprotami, darbības valsts pārvaldē pieprasa, lai tiktu ievērota lēmuma pieņemšanas caurspīdība, kontroles iespējamība un, protams, vispārīgie tiesību principi.

Konkrētās lietas ietvaros, ievērojot, ka Komisija ir veikusi trešās personas īpašuma apsekošanu un jau sākotnēji ir vērtējusi astoņu koku nociršanu, ka ir saņemts arī Dabas aizsardzības pārvaldes apsekojums un atzinums, tiesa secina, ka realizētās procedūras trūkumi nevar mainīt Lēmuma rezultātu, proti, 2022.gada 25.augusta akta ietekme nav tik būtiska, lai būtu pamats Lēmuma atzīšanai par prettiesisku.

[11] Pieteicējs ir paudis iebildumus arī par to, ka Komisija nepamatoti atļāvusi trešajai personai nocirst veselus, augtspējīgus kokus, ko tas pamato ar ielas attēliem, kas publicēti internetā.

Attiecībā uz pieteicēja iebildumiem par koku veselības stāvokli norādāms, ka, salīdzinot plānus *(lietas 1.sējums, 112., 116.lapa)*, secināms, ka melnalksnis primāri ir koks, kura nociršana saistīta ar stāvlaukuma izvietojumu. Līdz ar to ir saprotams, ka, veicot vērtēšanu, Dabas aizsardzības pārvalde šo faktu ir saskatījusi, lai arī nekonstatējusi būtisku koka dabiskā stāvokļa zudumu, paudusi apsvērumus koka nociršanas iespējai, arī tam esot dzīvotspējīgam. Ar minēto tiesa norāda, ka, sabalansējot vides intereses un īpašuma izmantošanas tiesības, nav izslēgta iespēja arī saņemt atļauju dzīvotspējīga koka izciršanai, un minētais apstāklis pats par sevi nav prettiesisks. Tiesai nav pamata apšaubīt Dabas aizsardzības pārvaldes vērtējumu un secinājumus, jo minētā iestāde ir izveidota dabas aizsardzības nolūkam ar tai deleģētām funkcijām, tostarp, arī veikt kontroli šādos plānotas koku izciršanas gadījumos, ko realizē kompetenti speciālisti, un pretējais nav lietā apstiprināts.

Vērtējot Dabas aizsardzības pārvaldes atzinuma saturu, ir pamats pievērst uzmanību tam, ko citas, ar atbildētāju nesaistītas un no tās neatkarīgas, iestādes speciālisti norādījuši attiecībā uz egli, proti – "Uz stumbra konstatētas mizgraužu izskrejas. Sakņu kakls ir nedaudz piepacelts. Kopumā koks ir zaudējis savu vitalitāti un dzīvotspēju" *(lietas 1.sējums, 161.lapa),* proti, lai arī uz Dabas aizsardzības pārvaldes apsekošanas brīdi (2022.gada 31.augusts) egle ir bijusi tikai daļēji nokaltusi, tiesas vērtējumā, pievēršot uzmanību apstāklim, ka koku ir bojājis mizgrauzis, kam ir tendence nodarīt plašus postījumus un neaprobežoties tikai ar vienu skuju koku bojāšanu *(sk., piemēram, https://www.vmd.gov.lv/lv/eglu-astonzobu-mizgrauzis?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F),* ir saprotams, ka egles dzīvotspēja ir bijusi negatīvi ietekmēta.

Tātad koku stāvokļa novērtējumu, konstatējot to dzīvotspējas pilnīgu vai daļēju neesību, ir veikusi gan Komisija (novērtēti visi koki), gan Dabas aizsardzības pārvalde (novērtēts melnalksnis un egle). Turklāt pretēji pieteicēja apsvērumiem, ka koki ir bijuši labā stāvoklī, Dabas aizsardzības pārvaldes secinājums un ciršanas atļāvums saskan ar Komisijas vērtējumu par koku stāvokli, kam tiesa pierādījumu vērtējumā līdz ar to dod priekšroku, jo divu iestāžu darbinieki ar zināšanām konkrētajā jomā, neesot ticamām ziņām par šo personu ieinteresētību nepamatotu lēmumu pieņemšanā, ir saskatījušas, ka koku (melnalksnis un egle) dzīvotspēja ir apdraudēta. Tiesa arī, iepazīstoties ar Komisijas sastāvu, secina, ka tajā ir gan mežsaimniecības speciālisti, gan vides speciālists, gan galvenais dārznieks, proti, personas, kuru speciālā izglītība ļauj novērtēt koku stāvokli.

Pieteicējs pretēju redzējumu balsta savā novērtējumā, kas tiesas ieskatā var nebūt objektīvs, vēloties panākt vēlamo rezultātu tiesvedības procesā, un tā iemesla dēļ, ka pieteicējam nav speciālu zināšanu vides jomā. Atbildot uz trešās personas pārstāvja jautājumu šajā kontekstā, atbilde bija noliedzoša, kā arī tiesa saskata, ka secinājumus pieteicējs ir izdarījis, veicot koku vizuālo novērtējumu. Taču, ja Dabas aizsardzības pārvaldes speciālisti apsekošanas laikā ir konstatējuši eglē, kuras atrašanās vieta citastarp ir redzama pieteicēja attēlā, jo četras ciršanai pakļautās egles ir ielas pusē, mizgrauža ejas, tad arī pārējās egles attiecīgajā teritorijā (tuvā attālumā) ar lielu ticamības iespēju ir tikušas bojātas un apjomīgu postījumu nodarīšana ir tikai laika jautājums.

Tiesa izskatāmajā lietā dod priekšroku un lielāku ticamību Komisijas secinājumiem par koku stāvokli, salīdzinot Komisijas kompetenci ar pieteicēja subjektīvajiem apsvērumiem, kā arī neesot pierādījumiem par kādu rīcību atsevišķu indivīdu, piemēram, trešās personas interesēs. Pieteicēja fotogrāfijas tiesas vērtējumā nevar apstiprināt, ka nocirstie koki nav bijuši bojāti, jo tikai koka vizuālais izskats, ko atspoguļo ielas fotoattēls, nav vienīgais vērtēšanas kritērijs.

Lai arī tiesa nesaskata pamatu pieteicēja viedoklim, ka Komisijai katrā koku ciršanas atļaujas izsniegšanas gadījumā būtu jāveic foto fiksēšana, jāņem un jāglabā koku paraugi vai jānostiprina kādi lietiskie pierādījumi, jo, piemēram, foto fiksācijas nepieciešamība tiesību normās ir noteikta kā nepieciešama konkrētās situācijās un uz trešās personas gadījumu nav attiecināma, tiesas ieskatā Komisijai būtu jāveic detalizētāka pamata norādīšana, iekļaujot aprakstošāku informāciju tās sagatavotajos dokumentos, lai novērstu vai mazinātu ieinteresētās sabiedrības šaubas, par to, vai tiešām koks ir bijis jācērt, jau sākumā, iespējams, arī pirms tiesvedības procesa. Konkrētajā lietā tiesa šādu detalizētu aprakstu nesaskata, tomēr minētais nevar tikt atzīts par tādu trūkumu, kas padarītu ciršanas atļauju par prettiesisku.

[12] Pieteicējs Lēmuma prettiesiskumu saskata tajā, ka trešajai personai izsniegtajā atļaujā ir ietverti divi ārpus tās īpašuma augoši koki jeb koki, kuru ciršana ir realizējama saskaņā ar Noteikumu 17.punktu, veicot publisko apspriešanu.

Noteikumu 17.punkts noteic, ka "pirms šo noteikumu 13. punktā minētā lēmuma pieņemšanas pašvaldība rīko publisko apspriešanu, ja koku ciršana paredzēta pilsētas vai ciema teritorijā esošā publiski pieejamā valsts vai pašvaldības īpašumā esošā objektā vai pašvaldības saistošajos noteikumos noteiktā sabiedrībai nozīmīgā gadījumā. Pēc publiskās apspriešanas rezultātu apkopošanas vietējā pašvaldība pieņem lēmumu par koku ciršanu pilsētas vai ciema teritorijā. Publiskā apspriešana nav nepieciešana, ja paredzēts nocirst koku, kura augtspēja ir pilnīgi vai daļēji zudusi. Koki, kuru augtspēja ir pilnīgi vai daļēji zudusi, nosakāmi atbilstoši meža apsaimniekošanu regulējošiem normatīviem aktiem".

Tātad koku ciršana valsts vai pašvaldības īpašumā esošā objektā saskaņā ar šo tiesību normu ir veicama, realizējot publisko apspriešanu. Taču tā kā tāda nav tikusi rīkota, par ko lietā nav strīda, pieteicējs saskata Lēmuma prettiesiskumu.

Atbildētājas pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka attiecībā uz šiem diviem kokiem, kas nocirsti pašvaldības teritorijā, ir piemērojams Noteikumu 17.punkta izņēmums, jo nocērtamo koku augtspēja ir bijusi daļēji zudusi.

Tā kā divi koki ārpus trešās personas īpašuma teritorijas ir bijušas tieši egles, par vienu no kurām atzinumu sniegusi Dabas aizsardzības pārvalde *(lietas 1.sējums, 165.lapa)*, izvērtējot konkrētās lietas apstākļus kopsakarā ar tiesas jau paustajiem apsvērumiem, ir piešķirama ticamība par to, ka arī šo divu eglu augstpēja bija negatīvi ietekmēta, daļēji zudusi, un Komisijas apsvērumi par koku nociršanu ir bijuši pareizi. Turklāt saskaņā ar Saistošo noteikumu 18.punktu arī publisku apstādījumu kontrole ir Komisijas kompetencē.

Tādējādi iebildumi par publiskās apspriešanas neveikšanu nav pamatoti, jo uz šādas kārtības piemērošanu attiecināms izņēmums par koku stāvokli, ko tiesa atzīst par pierādītu.

Tiesa var piekrist pieteicējam tiktāl, ka atbildētāja nepamatoti iekļāva šo divu koku ciršanu trešās personas ciršanas atļaujā, jo tam nav saskatāms pamats. Tāpat kā nav saskatāms pamats izdevumu par šo koku ciršanu pārnešanai uz trešo personu.

Uz to skaidrojumā pieteicējam ir norādījusi arī Zemkopības ministrija *(lietas 1.sējums, 55.-56.lapa)*, ka būvniekam nav pienākuma cirst kokus svešā zemē. Lai arī tiesu nesaista valsts pārvaldes iestāžu sniegtie skaidrojumi vai viedoklis atsevišķu tiesību normu piemērošanā, jānorāda, ka šādā gadījumā ministrijas norāde ir pareiza, un atbildētāja nepamatoti ir nodevusi sava pienākuma izpildi trešajai personai. Tomēr šajā gadījumā tiesas ieskatā pieteicējam nav tiesību celt iebildumus par to, ka trešajai personai par šo darbu izpildi ir radušies izdevumi, jo tādas tiesības ir pašai trešajai personai –

iebilst pret šo pienākumu, neuzņemties izdevumus. To, ka abas egles ir bijušas jācērt, tiesas ieskatā lietas materiāli apstiprina, un tā kā pieteicējs norādījis, ka vēršas tiesā vides aizsardzības nolūkā, tad jautājums par to, ka koku ciršanu realizējis nepareizais adresāts, nevar atspēkot to ciršanas nepieciešamību.

Tādējādi augšminēto apsvērumu rezultātā secināms, ka abas egles ārpus trešās personas īpašuma pamatoti ir identificētas kā koki ar daļēji zaudētu augtstpēju, tām pamatoti ir tikusi atļauta ciršana un nav bijusi nepieciešamība rīkot publisko apspriešanu. Tas, ka nepamatoti šo divu koku ciršanas pienākums ir noteikts trešajai personai, tiesas ieskatā nav pamats atzīt Lēmumu par prettiesisku vides aizsardzības kontekstā un apstākļos, kad trešā persona par minēto nav cēlusi iebildumus.

Tādējādi tiesa neatzīst par pamatotiem pieteicēja iebildumus, kas skar Lēmumā ietverto koku ciršanas pamatu, Komisijas kompetenci un realizēto kārtību.

Cita starpā pieteicējs ir pieprasījis un saņēmis arī Dabas aizsardzības pārvaldes 09.12.2022. skaidrojumu Nr.1.6/6909/2022-N "Par informācijas sniegšanu" par Noteikumu piemērošanu *(lietas 1.sējums, 49.lapa),* taču, kā tiesa jau norādīja, šis skaidrojums ne apstiprina, ne arī noraida pieteicēja paustos argumentus, jo tiesību normu piemērošanas pārbaudi lietas ietvaros veic tiesa, kas nozīmē, ka arī tajā gadījumā, ja iestādes sniegtais skaidrojums ir personas ieskatā tai labvēlīgāks, tas tiesu nesaista.

[13] Noteikumu 23.punkts noteic, ka "zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam jāatlīdzina zaudējumi par dabas daudzveidības samazināšanu saistībā ar koku ciršanu pilsētas un ciema teritorijā", bet 15.punkts – "pašvaldība atļauju koku ciršanai ārpus meža izsniedz pēc šo noteikumu 23.punktā minētās zaudējumu atlīdzības samaksas".

Lietā nav strīda, ka Komisija ir noteikusi koku vērtību, kā arī aprēķinājusi trešajai personai zaudējumu atlīdzību, un tā ir samaksāta.

Saskaņā ar 2022.gada 5.septembra Tāmi/avansa rēķinu zaudējumi ir noteikti kā melnalkšņa vērtība un tie ir 382,47 EUR, piemērojot koeficentu "0,8" *(lietas 1.sējums, 114.lapa).* Par minēto pieteicējs ir cēlis iebildumus, norādot, ka piemērotais koeficents par koku atrašanās vietu nav pareizs, uzskatot, ka bija jāpiemēro koeficents "2".

Saistošo noteikumu 12.punkts noteic, ka "Komisija nosaka koku kategorijas un aprēķina Zaudējumu atlīdzību par I un II kategorijas koku ciršanu. Zaudējumu atlīdzība netiek aprēķināta par III kategorijas koku, avārijas koku un bīstamu avārijas koku ciršanu", bet 13.punkts satur atsauci uz Noteikumos noteikto kārtību zaudējumu atlīdzības aprēķinā.

Paskaidrojumā tiesai atbildētāja ir norādījusi atsauci uz Saistošo noteikumu 1.punktā noteiktajām koku kategorijām un paskaidrojusi, ka viens koks ir bijis II kategorijas, bet pārējie septiņi – III kategorijas koki, līdz ar to atlīdzība trešajai personai noteikta tikai par vienu koku.

Kā liecina Saistošo noteikumu 1.punkts, tad I kategorijas koks ir "vesels, perspektīvs, ar stipru un taisnu stumbru, kuplu un simetrisku vainagu, dendroloģiski un ainaviski augstvērtīgs pilsētvides koks", II kategorijas koks ir "ainaviski vērtīgs koks, bet pilnībā neatbilst I kategorijas koka pazīmēm", bet III kategorijas koks – "nokaltis vai kalstošs koks, neperspektīvs, ar skraju vai izteikti nesimetrisku vainagu, nevesels, dabīgi bojāts, ainaviski mazvērtīgs".

Izvērtējot pieteicēja iebildumus par trešajai personai noteikto zaudējumu aprēķinu, iebildumi par to koku nociršanu, kuru stāvoklis novērtēts kā atzīts par atbrīvojamu no samaksas pienākuma, tiesas ieskatā ir nepamatoti, un tiesa jau šajā spriedumā sniedza vērtējumu koku stāvoklim to nociršanas pamatojuma pārbaudē. Noteikumu 25.2.apakšpunkts noteic izņēmumu no zaudējumu atlīdzināšanas, proti, tie netiek aprēķināti, ja tiek cirsts nokaltis koks. Tiesas vērtējumā, lai arī konkrētā tiesību norma burtiski noteic atbrīvojumu nokaltuša koka gadījumā, normas jēga ir vērsta uz koka vērtību vides aspektā, un ir atkarīga no koka dzīvotspējas un turpmāka pienesuma videi. Tamdēļ, ja koks šajā sezonā ir tikai daļēji nokaltis, bet tā dzīvotspēja ir tiktāl apdraudēta, ka turpmākajās sezonās tas var nokalst pilnībā, nav pamata aprēķināt zaudējumus. Turklāt, ja interpretācija tiktu veikta tādējādi, ka no samaksas tiek atbrīvoti tikai pilnībā nokaltuši koki, tas var rezultēties zemes īpašnieku vilcinājumā cirst daļēji nokaltušus kokus, zinot, ka pēc kāda laika nebūs jāmaksā zaudējumi, un sekas var būt arī šādu koku krišana nelabvēlīgos laikapstākļos, apdraudot sabiedrības locekļu veselību vai dzīvību.

Tādējādi konkrētajā lietā, tā kā tiesa atzina, ka koku dzīvotspējas apdraudējums pastāv, ir pamats trešās personas atbrīvošanai no zaudējumu atlīdzības un atbildētājas rīcība par minēto ir pamatota.

Attiecībā uz melnalksni tiesa norāda, ka tas nav ticis atzīts par nokaltušu un attiecībā uz to izņēmums netiek piemērots. Komisija koku ir novērtējusi kā II kategorijai atbilstošu, proti, arī no Dabas aizsardzības pārvaldes atzinuma izriet, ka koks ir ar taisnu stumbru un zaļu vainagu, taču nav norādes par šo koku kā dendroloģiski un ainaviski augstvērtīgu pilsētvides koku, un minētais nozīmē, ka ar izslēgšanas metodi melnalksnim noteikta II kategorija.

Kā izriet no tāmes, tad tā ir sagatavota saskaņā Noteikumu 3.pielikumu, pareizi veicot aprēķinus un identificējot koka kategoriju pēc sugas (2), pēc apdzīvotas vietas (2), nociršanas iemesla (1,5 – būvniecība), saistošo noteikumu koeficentu (1), taču pieteicējs izsaka iebildumus, ka atbildētāja kļūdaini ir piemērojusi koka atrašanās vietas koeficentu, kad ir bijis jānoteic "2", nevis "0,8".

Pārbaudot šo pieteicēja argumentu, tiesa to atzīst par pamatotu, bet atbildētāja paskaidrojumus par nepamatotiem un pretējiem Saistošajos noteikumos ietvertai kārtībai.

Noteikumu 3.Pielikums identificē, ka koka atrašanās vietas koeficents 2 tiek noteikts kokiem pilsētas centrā un vecpilsētā, 1 – īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izņemot tās neitrālo zonu un koeficents 0,8 – pārējā pilsētas daļā.

Pieteicējs uzskata, ka koeficenta piemērošana nosakāma saskaņā ar pilsētas plānojumu un uzskata, ka konkrētajā vietā ir centra zona, bet atbildētāja paskaidro, ka tā koku ciršanas jautājumos nav identificējusi centru un vecpilsētu, tāpēc pareizi ir piemērot koeficentu 0,8, ko tā arī dara, nodrošinot vienādu attieksmi pret visiem iesniedzējiem. Turklāt atbildētāja atsaucas uz Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 1.jūnija spriedumu lietā Nr.A420283219, norādot, ka šādos apstākļos pieteicēja īpašumam, kurš atrodas netālu no trešās personas īpašuma, esot noteikts Koka atrašanās vietas koeficents "0,8", un pieteicējam nav pamata pieprasīt trešajai personai koeficentu "2", un atbildētāja nodrošina vienlīdzīgu lēmumu pieņemšanu.

Tiesa šādu atbildētājas argumentu vērtē kā nepamatotu, jo spriedums, uz kuru tā atsaucas, ir taisīts, spēkā esot citai saistošo noteikumu redakcijai, proti, pirms stājās spēkā Saistošie noteikumi, kas ir spēkā esoši šobrīd un Lēmuma pieņemšanas laikā. Turklāt, ja pirms tam Jūrmalas pilsētas domes saistošie noteikumi Nr.46 "Jūrmalas pilsētas apstādījumu apsaimniekošana un aizsardzība" nesniedza skaidru atbildi, kā piemērojams Noteikumu 3.Pielikuma koka atrašanās vietas koeficents koku ciršanas atļauju izsniegšanas kontekstā, kas varēja izskaidrot vienāda koeficenta – "0,8" piemērošanu visā Jūrmalas teritorijā, kā skaidro atbildētājas pārstāvis, tad šobrīd spēkā esošie Saistošie noteikumi to Paskaidrojumu raksta saturā skaidri pasaka, ka "Koka atrašanās vietas koeficients K_{av} tiek piemērots atbilstoši Jūrmalas valstspilsētas teritorijas plānojumam". Tātad, ja teritorijas plānojuma dokumentos ir norādīts pilsētas centrs, nav pamata atbildētājai pašai neievērot noteikto kārtību.

Pieteicējs paskaidrojumā tiesai par pilsētas centra identifikāciju atsaucās uz stratēģiskā plānojuma dokumentiem, uz ko atbildētājas pārstāvis norādīja, ka apstiprinātajā teritorijas plānojumā nav šāds iedalījums.

Minētajam atbildētājas viedoklim nav pamata piekrist, jo kritiski vērtējams, ka pašvaldība izdod Saistošos noteikumus, kuru saturā iekļauj nosacījumus vai noteikumus, kuri nepastāv un nav identificējami.

Atbilstoši publiski pieejamiem stratēģiskā plānojuma materiāliem, secināms, ka trešās personas īpašums atrodas pilsētas centrā, kas noteikts Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.gadam saturā, iezīmējot to plānā *(sk.*

https://dokumenti.jurmala.lv/docs/i10/x/i100825_Strategija_2010-2030.pdf, 55.lpp) un norādot, ka "Pilsētas centrs telpiskajā perspektīvā nozīmē administratīvo, sabiedrisko un darījumu funkciju, kā arī kultūras un tūrisma pakalpojumu koncentrāciju. Centrs ir atvērts pilsētas viesiem, tas stiepjas no Dubultiem līdz Dzintariem, tā sirds ir Jomas iela un Dzintaru koncertzāle" *(sk. turpat, 58.lpp.)*

Tā kā saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likuma 21.panta pirmo daļu "Vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā nosaka vietējās pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējumu, stratēģiskos mērķus, attīstības prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu rakstveidā un grafiskā veidā, un šo stratēģiju izstrādā atbilstoši plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijai, izvērtējot blakus esošo vietējo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentus", un, ievērojot minētā panta trešo daļu, šī stratēģija ir apstiprināta ar domes lēmumu Nr.825, 2010.gada 16.decembrī *(sk. https://dokumenti.jurmala.lv/docs/i10/l/i100825.htm)*, tad ir pamats secināt, ka pretēji atbildētājas pārstāvja šajā lietā paustajam, atbildētāja teritorijas plānošanas dokumentos ir identificējusi pilsētas centru savā administratīvajā teritorijā, un, ja turklāt atsauce ir pilsētas centra nozīmi koeficenta piemērošanā ir arī Saistošajos noteikumos, tad pretēja iestādes pozīcija nav atzīstama par tiesisku, bet pieteicēja arguments ir pareizs, proti, trešās personas nocirstajam melnalksnim kā koka atrašanās vietas koeficents bija jāizmanto "2", nevis "0,8".

Līdz ar to, ja Komisija zaudējuma par melnalksni nociršanā ir piemērojusi koka atrašanās vietas koeficentu 0,8, kas attiecināms uz teritorijām ārpus pilsētas centra, tad minētais koeficents ir piemērots nepareizi un ietekmē visa aprēķina pareizību, padarot to par prettiesisku.

Trešā persona lietas izskatīšanā akcentēja to, ka administratīvais akts ir izpildīts, koki ir nocirsti un būvdarbi ir pabeigti, norādot, ka nav pamata tai noteikt kādus papildus maksājumus vai pienākumus. Tiesa uz minēto norāda, ka šim argumentam šajā lietā ir nozīme tikai tiktāl, lai identificētu prasījumu kā prasījumu par tiesiskuma vērtējumu, nevis administratīvā akta atcelšanu, jo tiesa šajā lietā nelemj par administratīvā akta satura grozīšanu vai citāda akta izdošanu. Pretēji pieteicēja tiesas sēdē paustajai vēlmei, tā arī nenosaka nekādus pienākumus vai sankcijas trešajai personai, jo administratīvajā procesā tiek pārbaudīta valsts pārvaldes iestādes rīcības pareizība, nevis noteikti pienākumi privātpersonām. Savukārt attiecībā uz trešās personas norādi par iespējamām, tai nelabvēlīgām sekām, tiesa vērš uzmanību uz tiesiskā paļāvības principa saturu un nozīmi, proti, iestādes kļūda nevar radīt privātpersonai nelabvēlīgas sekas.

Tādējādi tiesai augšminēto apsvērumu kontekstā ir pamats atzīt, ka atbildētāja nepamatoti nav identificējusi trešās personas koku augšanas vietu kā pilsētas centru un piemērojusi nepareizu koeficentu, kā rezultātā veikusi kļūdainu aprēķinu, kas nozīmē, ka videi nodarītie zaudējumi pilnā apmērā nav tikuši segti un tas noticis atbildētājas kļūdainas tiesību normu piemērošanas dēļ, jo nav pamata šaubām un nav arī trešās personas iebildums, ka tā nebūtu maksājusi, ja aprēķinātā summa būtu citāda.

Tāpēc, lai arī procesuāli kārtība ir ievērota, proti, vispirms ir bijis zaudējumu aprēķins, tad veikta samaksa un tikai tad izsniegta ciršanas atļauja (Noteikumu 15.punkts), attiecībā uz melnalksni atļauja ir atzīstama par prettiesisku kļūdaini identificētā zaudējumu apmēra dēļ, kā rezultātā veikta nepilnīga videi nodarītā zaudējumu kompensēšana, un šajā daļā pieteicēja pieteikums ir atzīstams par pamatotu.

[14] Pieteicējs ir izteicis iebildumus arī par atbildētājas rīcību, neizsniedzot nocērtamo koku fotofiksācijas, tās pieprasot un vēloties saņemt atlīdzinājumu – Jūrmalas valstspilsētas administrācijas atvainošanos.

Augstākā tiesa šajā lietā ir norādījusi, ka "situācijā, kurā pieteikums par vides jautājuma lēmumu tiek pieņemts izskatīšanai, no tiesībām dzīvot labvēlīgā vidē izrietošo procesuālo elementu ciešā saikne un būtībā vienotais mērķis – pēc iespējas pilnīgāk aizsargāt vidi – ir pamats jautājumu par pieeju vides informācijai skatīt kopā jeb vienā tiesvedībā ar pārsūdzēto lēmumu. Proti, šādā gadījumā ar informācijas sniegšanu saistīto prasījumu var aplūkot kā situāciju, kurā procesa dalībnieks izsaka iebildumus par iespēju piekļūt administratīvās lietas materiāliem – iestādes izdotā administratīvā akta pamatojošajiem dokumentiem – un šajā sakarā līdz konstatēt būtisku procesuālu pārkāpumu, tostarp atlīdzinājuma vajadzībām (sal. Senāta 2017. gada 20. janvāra lēmums lietā Nr. SKA-172/2017). Aplūkojot vides informācijas pieejamības prasījumu šādā veidā, joprojām jāņem vērā ieprieks minētais par vides informācijas pieejamības kā vides aizsardzības procesuālo tiesību atsevišķa pīlāra īpašo nozīmi un jāraugās, lai ar informācijas sniegšanu saistīto iebildumu skatīšana kopā ar prasījumu par iestādes lēmumu nesamazina personai Vides aizsardzības likuma 9. panta pirmajā daļā garantēto tiesību sūdzēties par vides informācijas nepienācīgu sniegšanu apjomu" *(lietas 1.sējums, 66.lapa)*.

Tiesas vērtējumā un kontekstā ar konkrēto prasījumu, ko ir izvirzījis pieteicējs, tostarp, par atlīdzinājumu, izskatāmais prasījums ir izvērtējams kopsakarā ar konkrētās lietas apstākļiem, pārbaudot, vai nav ticis pieļauts būtisks procesuāls pārkāpums, kas radījis pieteicēja tiesību vides aizsardzībā, tostarp, uz informācijas saņemšanu, aizskārumu ar ietekmi pilnvērtīgi aizsargāt savas un vides intereses šajā lietā.

Pārbaudot informācijas pieprasījumu, secināms, ka pieteicējs to ir pieprasījis 2022.gada 20.septembrī – "fotofiksāciju, apsekošanas aktu, DAP atzinumu" un informāciju par turpmāku ekspertīzi *(lietas 1.sējums, 4.lapa)* – ar termiņu 30.09.2022. Savukārt, kā izriet no lietas materiāliem, tad informācija – apsekošanas akts un Dabas aizsardzības pārvaldes atzinums – sniegta 2022.gada 20.oktobrī *(lietas 1.sējums, 29.lapa)*.

Pirms informācijas saņemšanas pieteicējs ir vērsies tiesā 2022.gada 4.oktobrī, saskatot savu tiesību aizskārumu nesniedzot informāciju viņa pieprasītajā termiņā, vēlāk to saistot ar to, ka viņam netiek sniegta foto fiksācija un ka vilcināšanās novedusi pie koku nociršanas.

Tiesa jau akcentēja, ka Augstākā tiesa ir norādījusi, ka "jāraugās, lai ar informācijas sniegšanu saistīto iebildumu skatīšana kopā ar prasījumu par iestādes lēmumu nesamazina personai Vides aizsardzības likuma 9. panta pirmajā daļā garantēto tiesību sūdzēties par vides informācijas nepienācīgu sniegšanu apjomu".

Pievēršoties jautājumam, vai pieteicējs ir saņēmis pieprasīto informāciju, tiesas atbilde ir apstiprinoša. Pieteicējam ir izsniegti pieprasītie dokumenti, izņemot foto fiksāciju (un ekspertīzi, par kuras veikšanu un šādu dokumentu esību nav ziņu). Tātad pieteicējam ir nodrošināta piekļuve administratīvās lietas materiāliem šajā lietā, kas ir bijuši par pamatu Lēmuma pieņemšanai, un pārkāpums nav saskatāms, taču pieteicēju neapmierina saņemtās informācijas apjoms, pieteicējs uzskata, ka bija jābūt foto fiksācijai.

Atbildētāja uz minēto vairākkārt ir norādījusi, ka trešās personas kokiem nav veikta foto fiksācija, un tiesai nav pamata nepiešķirt minētajam ticamību.

Pirmkārt, tiesa jau norādīja uz Noteikumiem, kuru 5.5.apakšpunkts un 6.punkts noteic gadījumus, kad obligāti pirms ciršanas ir veicama fotofiksācija, proti, gadījumos, kad koki tiek cirsti pat bez atļaujas, jo tie "apdraud infrastruktūras darbību, cilvēka veselību, dzīvību vai īpašumu", taču šajā lietā nav atsauces uz šādu gadījumu. Otrkārt, ja foto fiksācija būtu veikta, tiesa nesaskata racionālu iemeslu, kāpēc tas tiktu noliegts, jo šādi pierādījumi apstiprinātu atbildētājas paskaidrojumu par koku stāvokli ticamību. Savukārt tas apstāklis, ka pieteicēja īpašumā Komisija ir veikusi foto fiksāciju pieteicēja iniciētajā savu interešu koku nociršanā realizēšanas procesā, nav pamats pieņēmumam vai pienākumam Komisijai tā rīkoties trešās personas gadījumā.

Līdz ar to, ja iestādes rīcībā nav informācijas, bet persona domā, ka tāda pastāv, nav pamata atzīt, ka personas tiesības ir pārkāptas, tostarp, vides aizsardzībā. Pieteicējs ir realizējis tiesības vērsties ar pieteikumu tiesā vides jomā, tā rīcībā ir nodoti administratīvās lietas materiāli, un nav pamata atzīt, ka pieteicējam vides informācija ir sniegta nepienācīgā apjomā, proti, ka tam ir bijusi ierobežota pieeja administratīvās lietas materiāliem, kurā pieteicējs ir realizējis apstrīdēšanas un vēlāk arī pārsūdzības procesu.

Tā kā nav pamata atzīt, ka administratīvās lietas materiāli pieteicējam sniegti selektīvi vai iestāde tieši no pieteicēja ir slēpusi kādu daļu informācijas, nav pamata arī atzīt, ka pret pieteicēju ir pieļauts būtisks procesuāls pārkāpums, kas būtu pamats to novērst – izsniedzot foto, un nosakot atlīdzinājumu.

Līdz ar to prasījums ir noraidāms.

Papildus tiesas sēdē pieteicējs akcentēja vilcināšanos informācijas sniegšanā, saistot to ar iespēju trešajai personai kokus nocirst. Tomēr šādai sasaistei nav pamata, jo apstrīdēšanas iesniegumā, kas sagatavots 2022.gada 20.septembrī, pats pieteicējs norāda, ka koki nozāģēti 2022.gada 36.nedēļā (4.-10.septembris), tātad laikā no 5.-10.septembrim (pēc atļaujas izsniegšanas). Tas nozīmē, ka pieteicējs ir vērsies ar informācijas pieprasījumu iestādē vismaz 10 dienas pēc koku nociršanas, un saistīt iebildumus par termiņa kavējumu ar iespējamību kokus saglabāt, nav pamata. Savukārt jautājumā par iestādes pienākumu saglabāt kādas koku daļas, celmu vai citus paraugus, tiesa jau norādīja, ka tiesību normas tādu kārtību neparedz.

Konkrētajā lietā ar iebildumiem par informācijas nepieejamību pieteicējs ir vērsies tiesā divas nedēļas pēc apstrīdēšanas iesnieguma atbildētājai iesniegšanas, un, kā liecina lietas materiāli, tas nav ietekmējis pieteicēja tiesības līdzdarboties ar vidi saistītu jautājumu risināšanā, tostarp, vides aizsardzības jomā iebilstot pret koku ciršanu, kam trešajai persona ir tikusi izsniegta ciršanas atļauja.

Tādējādi tiesa nekonstatē pamatu atzīt par prettiesisku atbildētājas faktisko rīcību, līdz ar to atbildētājai nav arī nosakāms kāds papildus pienākums. Tādējādi nepastāv arī priekšnoteikumu kopums atlīdzinājuma (atvainošanās) noteikšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246.-251.pantu, 253., 255.pantu, 289.-291.pantu, tiesa

nosprieda

atzīt par prettiesisku Jūrmalas Koku vērtēšanas komisijas 2022.gada 5.septembra lēmumu Nr.8.6-8.1/824 daļā par melnalkšņa ar diametru 56 cm ciršanas atļāvumu, bet **pārējā daļā /pers. A/ pieteikumu** par Jūrmalas Koku vērtēšanas komisijas 2022.gada 5.septembra lēmuma Nr.8.6-8.1/824 atzīšanu par prettiesisku, Jūrmalas valstspilsētas administrācijas faktiskās rīcības – izsniedzot koku fotofiksācijas – veikšanu un nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu – Jūrmalas valstspilsētas administrācijas atvainošanos **noraidīt**;

piespriest no atbildētājas par labu /pers. A/ (personas kods /personas kods/) samaksāto valsts nodevu 30 EUR.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese E.Apīne